

MATÈRIES: DESTRESES LINGÜÍSTIQUES, VALORS SOCIALS

EDAT: 4t PRIMÀRIA (9 - 10 anys)

OBJECTIUS DE LES FITXES DE TREBALL

L'objectiu principal d'esta fitxa de treball és despertar el sentit crític en l'alumnat sobre les desigualtats, reflexionant sobre on es produïxen i per què. I animar-los a proposar arguments i solucions per a evitar-les.

Reflex de la nostra societat actual, a les nostres aules podem vore com som de diversos en gènere, raça, qüestions culturals o capacitats. En esta fitxa de treball vos plantegem grans reptes per a aconseguir la plena inclusió de totes les persones.

Treball individual

El baròmetre de la igualtat

Fitxa de treball individual per a descobrir què en saben:

Mitjançant la reflexió individual, tractarem de valorar els coneixements previs que té el nostre alumnat i així “prendre’ls la temperatura” sobre els valors que tenen en matèria d’igualtat.

1

El baròmetre de la igualtat

Primer “mesurarem” com valorem la igualtat a classe. Per a fer-ho, l’alumnat reflexiona de manera individual sobre una sèrie d’afirmacions, en les quals s’hauran de posicionar indicant: “hi estic d’acord” o “no hi estic d’acord”

- Tots els éssers humans naixen iguals en dignitat i drets _____
- Tant hòmens com dones podem practicar ballet _____
- Insultar o riure’s d’una altra persona també són maltractaments _____
- Les persones amb diversitat funcional poden fer tantes coses com els altres _____

Treball en equip

Mesurem la igualtat

Reptes per a superar les desigualtats

Fitxa de treball en equip

Amb el treball en equip afavorirem les destreses lingüístiques. Tractarem de propiciar un ambient on puguem expressar els seus sentiments i emocions, i puguem parlar sobre les seues experiències. Això afavorix que la classe desenvolupe el seu sentit de l’empatia en esta matèria.

1 →

Mesurem la igualtat

Posarem en comú el que hem reflexionat individualment sobre el nostre “baròmetre” de la igualtat.

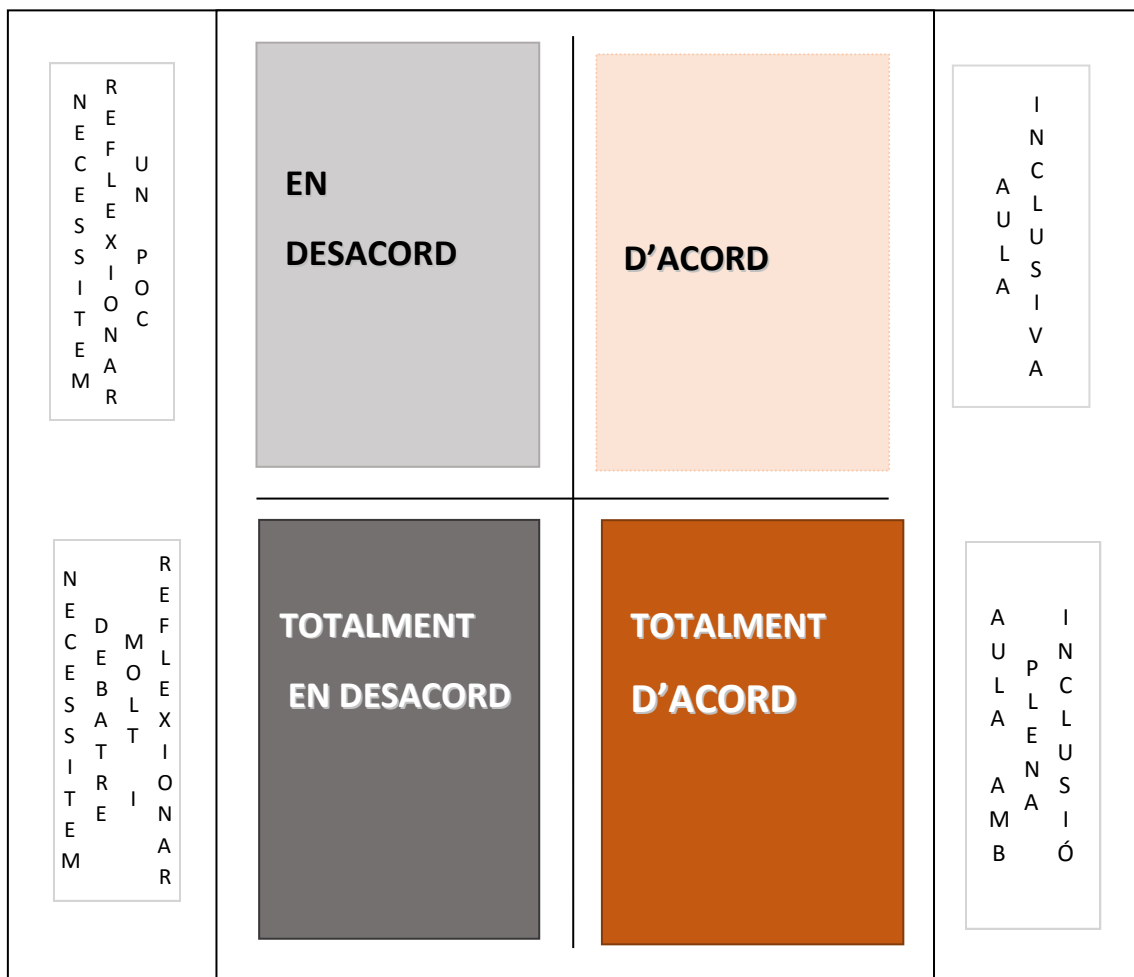
En la pissarra posarem cada una de les idees.

A mà alçada, tota la classe anirà dient si està d’acord o en desacord amb cada una de les afirmacions de l’activitat individual i poden donar arguments de per què han fet eixa elecció i obrir un breu debat sobre la qüestió.

Pot ser que les respostes no siguin tan rotundes en tots els casos i en alguna afirmació alguns es mostren indecisos. Això està bé, perquè la segona activitat d’esta fitxa els donarà oportunitat per a proposar mesures que afermen la idea que la igualtat és possible.

Per a poder visualitzar la temperatura del nostre baròmetre de la igualtat, podem anar situant les respostes en este baròmetre improvisat.

En funció que la classe se senta més d’acord o en desacord amb les afirmacions, el baròmetre de l’aula es decantarà més cap a un costat o cap a l’altre del quadrant.

2

Reptes per a superar les desigualtats

Segons els resultats que hem obtingut en el nostre baròmetre podrem saber a quins reptes ens enfrontem per a aconseguir una inclusió i igualtat real.

Organitzats en 4 equips, la classe reflexiona sobre cada una de les qüestions que s'han plantejat en l'activitat individual. L'objectiu és que proposen almenys 3 situacions que generen desigualtat i la seua proposta de solució. Cada equip treballa únicament amb una casuística i després presenten les conclusions a la resta.

Al final només han d'observar què ocorre en el seu dia a dia a casa, a l'escola, al seu barri o al municipi, per a reconèixer que a vegades es produeixen situacions de desigualtat. Reflexionar sobre estes situacions i proposar solucions per a resoldre-ho és tot un repte.

Com a docents, podeu guiar en la reflexió als vostres alumnes amb una sèrie d'idees que vos plantejem a continuació de cada repte.

GRUP 1: Tots els éssers humans naixen iguals en dignitat i drets

REPTE: com podem aconseguir que tots els éssers humans tinguem els mateixos drets.

Sabem que no en tots els països es respecten els drets humans: hi ha molts països on encara existix el treball infantil, les dones no tenen dret a posseir terres ni propietats o zones del món on sobreviuen amb menys d'1 euro al dia.

QUÈ HI PODEM FER?

Idees que el docent pot desenvolupar:

- L'escola i la formació als països menys desenvolupats és important pel fet que els xiquets i xiquetes poden tindre un futur millor, pensar per si mateixos i poder optar a treballs més enllà de la manufactura que els ajuden a eixir de la pobresa. Per això, l'escola és important i ací no la valorem prou.
- Com a consumidors, podem triar si adquirim o no productes d'empreses que sabem que utilitzen "mà d'obra barata" en la fabricació o d'empreses on no es respecten els drets de les persones treballadores, o on no es promou la igualtat i inclusió. Així doncs, si coneixem estes empreses, hauríem de comprar-hi? En el nostre paper de consumidors, podem fer alguna cosa perquè estes desigualtats no existisquen?

GRUP 2: Tant hòmens com dones podem practicar ballet

REPTE: com podem aconseguir que cada u trie què vol ser sense que estiga determinat pel gènere al qual pertany.

Les característiques de xics i xiques no estan marcades per com ens comportem, com ens vestim o a què juguem. I no per això hem de rebre burles dels altres. Hauríem de poder fer o practicar allò que més ens agrada sense que ningú no ens diga que allò és de xiques o de xics.

QUÈ HI PODEM FER?

Idees que el docent pot desenvolupar:

- En el nostre dia a dia veiem contínuament persones que treballen: el conductor de l'autobús, la caixera del supermercat, un electricista, un obrer de la construcció, etc. Tots estos oficis estan marcats pel gènere. Però, creieu que el mateix ofici podria fer-lo un home o una dona? Ho faria igual de bé?
- Pensem en persones que han triomfat en treballs que potser a priori estan marcats per rols de gènere que no són el seu. Podem posar als alumnes fotografies de personatges que han destacat en diversos camps que socialment es consideren que ha d'exercir l'altre sexe. Algunes personalitats poden ser:
 - Margarita Salas: Els seus estudis han permés conèixer com funciona l'ADN <https://mujeresconciencia.com/2018/02/20/margarita-salas-pasion-la-biologia-molecular/>
 - Ada Lovelace: La primera programadora informàtica de la història. <https://www.muyhistoria.es/contemporanea/articulo/ada-lovelace-la-primera-programadora-informatica-831452174403>
 - Angela Ahrendts: Directiva d'Apple. <https://www.apertura.com/mujeresquehacen/noticias/Quien-es-Angela-Ahrendts-la-ejecutiva-mejor-paga-de-Apple-20180516-0001.html>
 - Carme Pinós: Té el seu propi estudi d'arquitectura, i compagina el treball d'arquitecta amb el de docent en universitats d'arreu del món. <http://www.urv.cat/es/vida-campus/universidad-responsable/observatorio-igualdad/ano-mujeres-ciencias/dones-i-ciencias/dones-arquitectes/carmepinos/>
 - Marta Vieira da Silva: una de les millors futbolistes de la història. https://www.bbc.com/mundo/noticias/2013/10/131010_perfil_marta_vieira_100_mujeres_lav
 - Nina Kraviz: una de les personalitats més destacades en la música electrònica. <https://sonar.es/es/2017/artistas/nina-kraviz>

GRUP 3: Insultar o riure's d'una altra persona també són maltractaments

REPTE: El respecte cap als altres

Quantes vegades hem sentit la frase “no faces als altres el que no t'agrada que et facen a tu”? En este cas, riure's o insultar els altres és una falta de respecte que fa que l'altra persona se senta malament i desplaçada. És el que s'anomena “empatia”, posar-se en el lloc de l'un altre quan veiem que se sent malament.

QUÈ HI PODEM FER?

Idees que el docent pot desenvolupar:

- Quantes vegades hem vist que algú es reia d'un company o companya per no anar a la moda? Ens hem parat a pensar que no necessitem l'últim que ha eixit a la venda, que potser no ens cal i que senzillament seguim el corrent que ens porta a voler tindre el que tenen els altres. Si ens burlem dels altres per este motiu potser hauríem de pensar per què ho hem comprat nosaltres, perquè ho utilitzem, quant de temps ho utilitzem i si realment ens era necessari. Potser nosaltres som els que equivoquem?
- Quan riem dels altres ferim els seus sentiments, potser hauríem de reflexionar abans d'actuar sobre per què actuen de determinada manera algunes persones o sobre per què decidixen vestir diferent. Si no ens parem a conèixer la gent pot ser que acabem opinant sense cap fonament. Veritat que a nosaltres no ens agradaria que ens ho feren?

GRUP 4: Els xiquets i xiquetes amb capacitats diferents no poden fer quasi res

REPTE: Les capacitats diferents a les nostres ens han de fer pensar que necessitem un món més accessible per a tots

T'has plantejat mai si una persona cega pot tocar la guitarra? I una persona sorda pot córrer una maratón? Encara que les persones amb diversitat funcional tinguen capacitats diferents, no significa que no puguen complir les seues pròpies metes o resoldre les seues necessitats. I si el món en què vivim fora més accessible per a tots?

QUÈ HI PODEM FER?

Idees que el docent pot desenvolupar:

- Poden pensar en algun centre d'oficis especial on treballen persones amb diversitat funcional. Si no en coneixen cap es pot plantejar que facen una recerca senzilla al seu barri, municipi, ciutat o província, i saber a què es dediquen, quina classe de serveis oferixen (circuitos elèctrics, treball amb aliments, manipulació de sobres, regals per a esdeveniments, neteja municipal, etc.). Segur que en trobaran més d'un que oferixen serveis o productes que ells utilitzen amb assiduïtat.

- Que es plantegen tot el que saben fer i el que no, com ara tocar algun instrument musical: la xarxa està plena de referències a músics i cantants amb diversitat funcional que toquen la bateria, la guitarra o són cantants d'èxit; que pensen en la figura de Stephen Hawking i les seues grans contribucions a la forma d'entendre l'univers malgrat estar afectat per la malaltia de l'ELA.

Quan acaben de fer les seues propostes les exposarem a la resta de la classe, on entre tots podem col·laborar per a imaginar un món millor, més igualitari i inclusiu.

Com a idea, anima'ls a fer un decàleg per a la inclusió amb totes les idees i arguments.